TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. balandžio 30 d.*

Byloje C-531/07

dėl *Oberster Gerichtshof* (Austrija) 2007 m. lapkričio 13 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. lapkričio 29 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft

prieš

LIBRO Handelsgesellschaft mbH,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai K. Schiemann, P. Kūris, L. Bay Larsen ir C. Toader (pranešėja),

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinė advokatė V. Trstenjak,
posėdžio sekretorė K. Sztranc-Sławiczek, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. spalio 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft*, atstovaujamos advokatų B. Tonninger ir E. Riegler,

— *LIBRO Handelsgesellschaft mbH*, atstovaujamos advokato G. Prantl,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer ir G. Thallinger,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos J. López-Medel Bascones,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir A.-L. Vendrolini,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos R. Sauer ir B. Schima,

— ELPA priežiūros institucijos, atstovaujamos N. Fenger ir F. Simonetti,

susipažinęs su 2008 m. gruodžio 18 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl EB 3 straipsnio 1 dalies, EB 10, 28, 30, 81 ir 151 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje tarp *Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft* (profesinė prekybos rūmų asociacija knygų ir žiniasklaidos priemonių sektoriui,

toliau – *Fachverband*) ir bendrovės *LIBRO Handelsgesellschaft mbH* (toliau – *LIBRO*), siekiant įpareigoti pastarąją atsisakyti reklamos dėl knygų pardavimo nacionalinėje teritorijoje žemesnėmis kainomis nei nustatytos federaliniame įstatyme dėl knygų kainų (*Bundesgesetz über die Preisbindung bei Büchern*, BGBl I 45/2000, toliau – BPrBG).

Nacionalinė teisė

BPrBG

3 BPrBG 1 straipsnyje nurodyta:

„Šis federalinis įstatymas taikomas knygų vokiečių kalba ir natų leidybai, importui ir prekybai jais, išskyrus tarpvalstybinę elektroninę prekybą. Jis skirtas kainodarai, kurioje atsižvelgiama į knygų kaip kultūros vertybių vietą, vartotojų interesus įsigyti knygų už tinkamą kainą ir prekybos knygomis ekonomines sąlygas.“

4 BPrBG 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Prekių 1 straipsnio prasme leidėjas arba importuotojas privalo nustatyti savo išleistų arba savo į federalinę teritoriją importuotų prekių 1 straipsnio prasme mažmeninę pardavimo kainą ir ją paskelbti.

2. Importuotojui neleidžiama nustatyti mažesnės mažmeninės pardavimo kainos, nei ją nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, arba mažesnės kainos, nei federalinėje teritorijoje rekomendavo taikyti leidėjas, kurio buveinė yra ne Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimui priklausančioje valstybėje, atskaičius į šią kainą įskaičiuotą apyvartos mokestį (toliau – PVM).

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, importuotojas, kuris prekes 1 straipsnio prasme Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimui priklausančioje Susitariančiojoje Valstybėje įsigyja nuo įprastinių įsigijimo kainų nukrypstančiomis mažesnėmis įsigijimo kainomis, gali taikyti proporcingai gautai prekybos nuolaidai mažesnę kainą nei ją nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, o grįžtamojo importo atveju – mažesnę kainą nei nustatytoji nacionalinio leidėjo).

<…>

5. Prie pagal 1–4 dalis nustatytos mažmeninės pardavimo kainos turi būti pridėtas prekėms 1 straipsnio prasme Austrijoje taikomas (PVM).“

5 BPrBG 5 straipsnis numato:

„1. Mažmeniniams pardavėjams leidžiama parduodant galutiniams vartotojams prekes 1 straipsnio prasme sumažinti pagal 3 straipsnį nustatytą mažmeninę pardavimo kainą daugiausia 5 %.

2. Mažmeniniams pardavėjams neleidžiama versle konkurencijos tikslais skelbti apie mažmeninės pardavimo kainos 1 dalies prasme sumažinimą.

3. 1 dalyje nustatytas įpareigojimas netaikomas prekėms 1 straipsnio prasme, kurių mažmeninė pardavimo kaina pagal 4 straipsnį pirmą kartą buvo paskelbta prieš daugiau kaip 24 mėnesius ir kurios buvo gautos daugiau kaip prieš 6 mėnesius.“

Tradicinė reversinė surinkimo sistema (Sammelrevers)

6 Visų pirma iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir Europos Bendrijų Komisijos pastabų matyti, kad iki 2000 m. birželio 30 d. Vokietijos ir Austrijos leidėjai bei knygų pardavėjai buvo sudarę nemažai standartinių sutarčių, sudarančių 1993 m. reversinę surinkimo sistemą. Ši sistema buvo susijusi su knygų vokiečių kalba pardavimo kainų nustatymu ir iš esmės pagrįsta knygų pardavėjų įpareigojimu laikytis leidėjo nustatytų mažmeninių kainų.

7 Apie reversinę surinkimo sistemą buvo pranešta Komisijai, kuri 1998 m. sausio 22 d. priėmė pranešimą apie kaltinimus ir vėliau 2000 m. vasario 8 d. nuomonėje pareikalavo, kad vėliausiai iki 2000 m. birželio 30 d. Austrijos leidėjai pasišalintų iš sistemos ir būtų eliminuotas bet koks tarpvalstybinis poveikis. Todėl pranešusios šalys 2000 m. kovo 31 d. ir 2000 m. gegužės 10 d. pateikė pakeistą reversinės surinkimo sistemos versiją, kurioje buvo numatytas Austrijos leidėjų ir knygų pardavėjų sudarytų sutarčių nutraukimas, taigi jie formaliai pasišalino iš šios sistemos. Naujoji sistema buvo įvertinta teigiamai (byla COMP/34.657 – *Sammelrevers* (OL C 162, 2000, p. 25), o įvertinime Komisija konstatavo, kad sistema nedaro didelio poveikio prekybai tarp valstybių narių.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 *Fachverband* yra atsakinga už pardavimo kainų, kurių pagal BPrBG 3 straipsnio 1 dalį turi laikytis knygų pardavėjai, Austrijoje parduodami knygas vokiečių kalba, skelbimą ir prižiūri, kad mažmeniniai pardavėjai laikytųsi galutinių knygų pardavimo kainų su šiomis knygomis susijusioje reklamoje.

9 *LIBRO* Austrijoje turi 219 filialų. 80 % jos parduodamų knygų yra iš užsienio.

10 Nuo 2006 m. rugsėjo mėn. *LIBRO* pradėjo Austrijos teritorijoje reklamuoti Vokietijoje išleistas knygas, nurodydama kainas, mažesnes nei Austrijos teritorijai nustatytos minimalios kainos, remdamasi Vokietijoje taikomomis kainomis.

11 *Fachverband* pirmosios instancijos teisme pateikė prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, kuriame prašė įpareigoti *LIBRO* susilaikyti nuo tokios reklamos. Manydamas, kad Austrijos knygų kainų sistema, net jei ji yra EB 28 straipsniui prieštaraujantis laisvo prekių judėjimo apribojimas, „pateisinama su kultūra susijusiomis priežastimis ir reikalingumu išsaugoti žiniasklaidos priemonių įvairovę“, pirmosios instancijos teismas patenkino šį prašymą. Šis sprendimas buvo patvirtintas apeliacinės instancijos teismo sprendimu.

12 Dėl šio sprendimo *LIBRO* pateikė kasacinį skundą. Savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą *Oberster Gerichtshof* nurodo, kad Bendrijos teismų praktikoje kainų sistemų

srityje, visų pirma 1985 m. sausio 10 d. Sprendime *Association des Centres distributeurs Leclerc ir Thouars Distribution* (229/83, Rink. p. 1) ir 2000 m. spalio 3 d. Sprendime *Échirolles Distribution* (C-9/99, Rink. p. I-8207), Teisingumo Teismas dar nėra atsakęs į klausimą, ar Bendrijos teisė draudžia nacionalinę nustatytų kainų sistemą, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, ir kokiomis sąlygomis. Be to, jis pažymi, kad Austrijos teisinėje literatūroje nesutariama dėl šios sistemos atitikties Bendrijos teisės taisyklėms analizės.

13 Tokiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar EB 28 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis savaime draudžia taikyti nacionalinės teisės nuostatas, kurios tik knygų vokiečių kalba importuotojus įpareigoja nustatyti ir paskelbti mažmeniniams pardavėjams privalomą pardavimo kainą į šalį importuotoms knygoms, ir ši kaina negali būti mažesnė, nei ją nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, arba mažesnė, nei ją šalyje yra rekomendavęs taikyti leidėjas, kurio buveinė yra ne Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimui priklausančioje valstybėje, atskaičius į šią kainą įskaičiuotą (PVM), tačiau, nukrypstant nuo šios taisyklės, importuotojui, kuris EEE susitarimui priklausančioje valstybėje knygas įsigyja mažesnėmis nei įprastinės kainomis, leidžiama taikyti proporcingai gautai prekybos nuolaidai mažesnę kainą nei ją nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje (grįžtamojo importo atveju – mažesnę kainą nei nustatytoji nacionalinio leidėjo)?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Ar EB 28 straipsniui – galbūt ir kaip prekių judėjimo laisvei įtakos turinti pardavimo sąlyga – savaime prieštaraujančios pirmajame klausime nurodytos nacionalinės teisės nuostatos dėl fiksuotų knygų kainų, kurių tikslas bendrai yra apibrėžtas būtinybe atsižvelgti į knygų kaip kultūros vertybių vietą, vartotojų

interesus įsigyti knygas už tinkamą kainą ir prekybos knygomis ekonomines sąlygas, yra pateisinamos pagal EB 30 arba EB 151 straipsnius atsižvelgiant, pavyzdžiui, į bendrą interesą skatinti knygų gamybą, knygų įvairovę reguliuojamomis kainomis ir prekiautojų knygomis įvairovę, nepaisant to, kad trūksta empirinių duomenų, galinčių patvirtinti, jog įstatyminė tam tikros knygų kainos nustatymo priemonė yra tinkama numatytiems tikslams pasiekti?

3. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

Ar pirmajame klausime nurodytos nacionalinės teisės nuostatos dėl tam tikros knygų kainos nustatymo atitinka EB 3 straipsnio 1 dalies g punktą, EB 10 ir EB 81 straipsnius, nors šios nuostatos laiko ir dalyko atžvilgiu tiesiogiai susijusios su prieš tai buvusia knygų privalomų kainų sistema, pagrįsta sutartiniu prekiautojų knygomis įpareigojimu taikyti leidiniams leidėjų nustatytas kainas (1993 m. reversinė surinkimo sistema), ir pakeitė šią sistemą?“

Dėl prejudicinių klausimų

14 Kadangi ginčas pagrindinėje byloje susijęs su *LIBRO* vykdomu knygų importu iš kitos valstybės narės, Teisingumo Teismo atsakymuose turėtų būti kalbama apie tai, ar EB sutarties nuostatos dėl prekybos tarp valstybių narių draudžia BPrBG nuostatas, susijusias su knygų vokiečių kalba importu iš kitos valstybės narės.

Dėl pirmojo klausimo

15 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar EB 28 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia nacionalinės teisės nuostatas dėl importuotų knygų kainų, kokios įtvirtintos BPrBG 3 straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse.

16 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką bet kokie valstybių narių komercinės teisės aktai, galintys tiesiogiai ar netiesiogiai, iš tikrųjų ar potencialiai apriboti Bendrijos vidaus prekybą, laikytini kiekybiniams apribojimams lygiaverčio poveikio priemone EB 28 straipsnio prasme (žr., be kita ko, 1974 m. liepos 11 d. Sprendimo *Dassonville*, 8/74, Rink. p. 837, 5 punktą).

17 Vis dėlto tam tikras prekybos sąlygas ribojančių ar draudžiančių nacionalinių nuostatų, kurios, viena vertus, taikomos visiems atitinkamiems ūkio subjektams, savo veiklą vykdantiems nacionalinėje teritorijoje, ir, antra vertus, daro tokį patį teisinį ir faktinį poveikį nacionalinių prekių ir prekių iš kitų valstybių narių prekybai, taikymas prekėms iš kitų valstybių narių negali būti tokia kliūtis. Iš tiesų, jei šios sąlygos įvykdytos, tokių teisės aktų taikymu prekėms iš kitos valstybės narės, atitinkančioms jos nustatytas taisykles, neužkertamas kelias patekti į rinką arba jų pardavimas nėra labiau ribojamas, palyginti su nacionalinėms prekėms taikomomis sąlygomis (žr. 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Keck ir Mithouard*, C-267/91 ir C-268/91, Rink. p. I-6097, 16 ir 17 punktus ir 2009 m. vasario 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-110/05, Rink. p. I-519, 36 punktą).

18 *Fachverband* ir Austrijos, Vokietijos ir Prancūzijos vyriausybių teigimu, pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai nustato nacionalinėms ir importuotoms knygoms

vienodai taikomą pardavimo sąlygą, kuri pastarosioms nenumato mažiau palankaus vertinimo, nes ji įtvirtina pareigą nustatyti galutinę pardavimo kainą visoms knygoms vokiečių kalba, neatsižvelgiant į jų kilmės šalį.

19 Tokiam argumentui negali būti pritarta. Iš tiesų prejudicinis klausimas susijęs ne su BPrBG 3 straipsnio 1 dalimi, kurioje reglamentuojama leidėjų ir importuotojų pareiga nustatyti atitinkamai nacionalinių ir importuotų knygų mažmeninę kainą, o su šio straipsnio 2 ir 3 dalimis, kurios taikomos tik importuotoms knygoms.

20 Tiek, kiek nacionalinės teisės nuostatos dėl knygų kainų, kaip įtvirtintosios BPrBG 3 straipsnyje, nereglamentuoja šių prekių savybių, bet yra susijusios tik su jų pardavimo sąlygomis, tokios nuostatos turi būti laikomos reglamentuojančiomis pardavimo sąlygas minėto sprendimo *Keck ir Mithouard* prasme. Kaip matyti iš šio sprendimo, vis dėlto tokiai pardavimo sąlygai EB 28 straipsnyje numatytas draudimas gali būti netaikomas, tik jei jis atitinka šio sprendimo 17 punkte nurodytas sąlygas.

21 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad, kaip pažymėjo Komisija ir ELPA priežiūros institucija, minėto 3 straipsnio 2 dalis, uždrausdama knygas vokiečių kalba įvežantiems Austrijos importuotojams nustatyti mažesnę mažmeninę pardavimo kainą nei ją nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, atskaičius PVM, numato mažiau palankų importuotų knygų vertinimą, nes jis neleidžia Austrijos importuotojams ir užsienio leidėjams nustatyti minimalių mažmeninių kainų atsižvelgiant į importo rinkos pobūdį, o Austrijos leidėjai turi teisę patys nustatyti savo prekių pardavimo nacionalinėje rinkoje mažmenines kainas.

22 Todėl tokia nuostata turi būti laikoma kiekybiniam importo apribojimui lygiaverčio poveikio priemone, pažeidžiančia EB 28 straipsnį, nes ji importuotų knygų atžvilgiu

nustato skirtingą reglamentavimą, dėl kurio prekės iš kitų valstybių narių vertinamos mažiau palankiai (šia prasme žr. minėto sprendimo *Association des Centres distributeurs Leclerc ir Thouars Distribution* 23 punktą).

23 Vokietijos vyriausybė per posėdį nurodė, kad visi argumentai dėl Austrijos teisės nuostatų apribojančio poveikio neturi pagrindo, nes knygų iš Vokietijos importas į Austriją faktiškai sudaro didžiąją pastarosios valstybės rinkos dalį ir knygų vokiečių kalba rinka Austrijoje negali būti laikoma savarankiška santykiuose su Vokietijos rinka. Jos teigimu, faktiškai yra viena rinka, kurioje, kadangi mažmeninių kainų skirtumai minimalūs, nėra konkurencijos tarp atskirų tos pačios knygos leidimų, parduodamų šiose dviejose valstybėse narėse.

24 Į šiuos duomenis, kurie, beje, nebuvo ginčijami, negali būti atsižvelgta. Iš tiesų, net ir darant prielaidą, kad knygų vokiečių kalba leidykloms, visų pirma toms, kurios yra įsisteigusios Vokietijoje, Austrijos teisės nuostatomis dėl importuotų knygų kainų, kurios joms leidžia kontroliuoti Austrijos rinkoje praktikuojamas kainas ir kartu būti tikroms, kad šios kainos nėra mažesnės nei išleidimo valstybėje esančios kainos, nesudaromos mažiau palankios sąlygos, tokie argumentai neleidžia atmesti galimybės, kad dėl tokios nuostatos, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, apribojama Austrijos importuotojų galimybė konkuruoti, nes jie negali savo rinkoje veikti laisvai – priešingai nei Austrijos leidėjai, kurie yra tiesioginiai pirmųjų konkurentai.

25 Be to, *Fachverband* ir Austrijos vyriausybė pažymi, kad laisvė nustatyti mažmeninę pardavimo kainą bet kuriuo atveju užtikrinama importuotojui BPrBG 3 straipsnio 3 dalyje pripažįstama galimybe taikyti mažesnę kainą nei paprastai taiko užsienio leidėjas, jeigu toks sumažinimas atitinka importuotojo gautą komercinę nuolaidą, ir galutiniam pardavėjui BPrBG 5 straipsnyje pripažįstama galimybe taikyti 5 % nuolaidą nuo pagal to paties įstatymo 3 straipsnio 1 dalį nustatytos kainos.

26 Tačiau *LIBRO* pažymi, kad, kadangi knygų kainos negali būti žinomos prieš patiekiant jas į rinką, nes, kaip nurodė generalinė advokatė, kainos, kuriomis didmenininkai ir mažmenininkai perka knygas iš Vokietijos leidėjų, iš esmės yra komercinė paslaptis, importuotojai negali apskaičiuoti perkant gautos komercinės nuolaidos, taigi ir apskaičiuoti BPrBG 3 straipsnio 3 dalyje numatytos nuolaidos.

27 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad, kaip nurodo Austrijos vyriausybė, šioje dalyje numatyta galimybė taikyti nuolaidą negali būti laikoma tam tikra kompensacijos forma, sudaranti importuotojui galimybę visas eksporto valstybėje gautas nuolaidas, remiantis savo paties kainų politika, toliau taikyti mažmeninėms kainoms. Importuotojas, kuris, kaip *LIBRO*, perka didelį kiekį knygų, nepaisant šios taisyklės dėl nuolaidų, negali laisvai visoms importuotoms knygoms nustatyti mažesnių kainų nei paprastai taikomos išleidimo valstybėje. Iš tiesų nuolaidas jis gali taikyti tik toms knygoms, kurias gavo palankesne kaina.

28 Be to, tiek Austrijoje išleistų, tiek importuotų knygų pardavimui pripažįstama galutinio pardavėjo teisė pagal BPrBG 5 straipsnio 1 dalį taikyti 5 % nuolaidą nuo leidėjų ir importuotojų nustatytos kainos negali pateisinti išvados, kad BPrBG užtikrina laisvę visoms skirtinguose komercinės grandinės etapuose dalyvaujančioms įmonėms nustatyti į Austriją importuotų knygų vokiečių kalba kainas, nes ši teisė susijusi tik su pardavimo galutiniam vartotojui momentu, o BPrBG 5 straipsnio 2 dalis neleidžia reklamuoti tokios nuolaidos. Taigi viešai paskelbta kaina lieka kaina, nustatyta pagal BPrBG 3 straipsnyje įtvirtintas taisykles.

29 Tokiomis aplinkybėmis į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kuri knygų vokiečių kalba importuotojams uždraudžia nustatyti mažesnę kainą nei galutinė pardavimo kaina,

kurią nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, yra „kiekybiniam importo apribojimui lygiaverčio poveikio priemonė“ EB 28 straipsnio prasme.

Dėl antrojo klausimo

30 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar tuo atveju, jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, tokios nacionalinės teisės nuostatos dėl importuotų knygų kainų, kaip įtvirtintos BPrBG 3 straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse, kurių tikslas, remiantis šio įstatymo 1 straipsniu, yra „(knygų) kainodara, kurioje atsižvelgiama į knygų kaip kultūros vertybių vietą, vartotojų interesus įsigyti knygų už tinkamą kainą ir prekybos knygomis ekonomines sąlygas“, gali būti pateisinamos remiantis EB 30 ir 151 straipsniais.

31 Austrijos vyriausybė pažymi, kad jei nebūtų tokios importuotų knygų vokiečių kalba minimalių nustatytų kainų sistemos, sumažėtų plačiajai visuomenei skirtų knygų kainos, o tai lemtų už šio pobūdžio knygų pardavimą gaunamų pelno maržų netekimą. Toks netekimas lemtų tai, kad knygų, kurių turiniui keliami didesni reikalavimai, tačiau kurios ekonominiu atžvilgiu yra mažiau patrauklios, leidyba ir pardavimas nebegalėtų būti finansuojami, o maži knygynai, kuriuose paprastai yra didžiulis tokio pobūdžio knygų pasirinkimas, būtų išstumti iš rinkos didžiųjų knygynų, kurie prekiauja visų pirma komerciniais produktais. Be to, Austrijos vyriausybė nurodo, kad tokioje rinkoje kaip Austrijos, kuri pasižymi itin mažu knygynų tankumu ir didelės apimties importu iš Vokietijos, ši sistema yra proporcinga priemonė, siekiant įgyvendinti minėtus privalomus bendro intereso tikslus.

32 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia pažymėti, kad tokie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyti tikslai, šiuo atveju knygų kaip kultūros vertybių apsauga, negali būti pagrindas pateisinti importo apribojimo priemones EB 30 straipsnio

prasme (šia prasme žr. minėto sprendimo *Association des Centres distributeurs Leclerc ir Thouars Distribution* 30 punktą). Iš tiesų kultūros įvairovės apsauga apskritai negali būti laikoma „nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos“ EB 30 straipsnio prasme dalimi.

33 Be to, kaip nurodė generalinė advokatė, EB 151 straipsniu, skirtu Bendrijos veiksmams kultūros srityje, negali būti remiamasi kaip nuostata, kuri Bendrijos teisėje nustato bet kurios prekybą Bendrijos viduje galinčios apsunkinti nacionalinės priemonės šioje srityje pateisinimo pagrindą.

34 Tačiau knygų kaip kultūros vertybių apsauga gali būti laikoma privalomu viešojo intereso reikalavimu, galinčiu pateisinti laisvo prekių judėjimo apribojimo priemones, jeigu tokios priemonės yra tinkamos nustatytam tikslui pasiekti ir neviršija to, kas yra reikalinga tam, kad jis būtų pasiektas.

35 Šiuo atžvilgiu, kaip nurodė Komisija ir ELPA priežiūros institucija, knygų kaip kultūros vertybių apsaugos tikslas gali būti pasiektas mažiau importuotoją ribojančiomis priemonėmis, pavyzdžiui, leidžiant jam arba užsienio leidėjui nustatyti pardavimo Austrijos rinkoje kainą atsižvelgiant į šios rinkos pobūdį.

36 Tokiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad nacionalinės teisės nuostata, kuri knygų vokiečių kalba importuotojams uždraudžia nustatyti mažesnę kainą nei galutinė pardavimo kaina, kurią nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, negali būti pateisinama nei remiantis EB 30 ir 151 straipsniais, nei privalomais bendrojo intereso reikalavimais.

37 Atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į pirmuosius du klausimus, į trečiąjį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

38 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Nacionalinės teisės nuostata, kuri knygų vokiečių kalba importuotojams uždraudžia nustatyti mažesnę kainą nei galutinė pardavimo kaina, kurią nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, yra „kiekybiniam importo apribojimui lygiaverčio poveikio priemonė“ EB 28 straipsnio prasme.**

2. **Nacionalinės teisės nuostata, kuri knygų vokiečių kalba importuotojams uždraudžia nustatyti mažesnę kainą nei galutinė pardavimo kaina, kurią nustatė ar rekomendavo taikyti leidėjas išleidimo valstybėje, negali būti pateisinama nei remiantis EB 30 ir 151 straipsniais, nei privalomais bendrojo intereso reikalavimais.**

Parašai.